

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1MCdo/2/2012
Identifikačné číslo spisu:	7200898158
Dátum vydania rozhodnutia:	15.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Milan Deák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7200898158.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej Slovak Telecom, a. s., so sídlom v Bratislave, Bajkalská 28, IČO: 35 763 469, proti povinnej ROVA SPED, s.r.o. Košice, naposledy so sídlom v Košiciach, Južná trieda 50, IČO: 31 726 348, o vymoženie 458,84 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. Er 2291/00, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 18. apríla 2011 sp. zn. 2 CoE 15/2011, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 18. apríla 2011 sp. zn. 2 CoE 15/2011 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice II uznesením z 11. januára 2005 č.k. Er 2291/00-15 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil [§ 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov - ďalej len „Exekučný poriadok“]. Oprávnenej uložil povinnosť nahradiť súdnemu exekútorovi Ing. Bc. Karolovi Mihalovi trovy exekúcie v sume 1720 Sk do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia. Rozhodol na základe zistenia, že povinná bola 28. januára 2003 vymazaná z obchodného registra, stratila spôsobilosti byť účastníkom konania, poukážuc na § 19 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), § 19 ods. 2 a § 20a ods. 2 Občianskeho zákonníka. O náhrade trov exekučného konania súdnemu exekútorovi rozhodol podľa § 203 Exekučného poriadku, pričom časť exekútorom vyčíslených trov nepriznal. Súdnemu exekútorovi nepriznal odmenu podľa počtu účelne vynaložených hodín nad 800 Sk (do výšky 1400 Sk), pretože účelne na exekúciu bolo vynaložených 3 hod. a 10 min., nepriznal mu ani vyčíslenú náhradu 19% dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), pretože DPH nie je súčasťou trov exekúcie, a preto nie je možné uložiť povinnosť jej náhrady účastníkovi exekučného konania.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie súdneho exekútora uznesením z 18. apríla 2011 sp. zn. 2 CoE 15/2011 potvrdil uznesenie exekučného súdu v jeho napadnutej časti, vo výroku o trovách exekúcie; účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade podmienky na to, aby oprávnenému bola uložená povinnosť uhradiť trovy exekúcie súdnemu

exekútorovi, splnené neboli. Rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil bez ohľadu na to, že odvoláciu námietku súdneho exekútora vo vzťahu k úhrade DPH označil za čiastočne dôvodnú; uviedol, že nie je možné rozhodnúť v neprospech odvolateľa, keďže odvolanie proti uzneseniu o povinnosti zaplatiť trovy exekúcie oprávnený nepodal, a odvolanie podal iba súdny exekútor.

Uznesenie odvolacieho súdu na základe podnetu súdneho exekútora, napadol mimoriadnym dovolaním generálny prokurátor Slovenskej republiky a navrhol ho zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Mal za to, že napadnutým rozhodnutím bol porušený zákon, pričom ochranu práv a zákonom chránených záujmov tohto účastníka konania nie je možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Mimoriadny opravný prostriedok odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p., tvrdiac, že nižšie súdy vec nesprávne posúdili po právnej stránke. Na odôvodnenie mimoriadneho dovolania uviedol, že súdy sa neriadili dôsledne citovanými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a Exekučného poriadku a tiež zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty ako aj článkom 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a článkom 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Dovolateľ zdôraznil, že podnecovateľ ako platiteľ dane z pridanej hodnoty zo súm, ktoré mu okresný súd priznal ako náhradu exekučných trov, je povinný túto daň podľa daňových predpisov zaplatiť príslušnému správcovi dane, keďže mu však súd nepriznal sumu rovnajúcu sa dani z pridanej hodnoty, nedostal v rozpore so zmyslom a účelom náhrady trov exekučného konania všetky sumy, ktoré mal alebo má zaplatiť v časovej a vecnej súvislosti so zastavením exekučného konania. Osobitne vytkol odvolaciemu súdu, že si nespĺnil povinnosť svoje rozhodnutia podľa § 157 ods. 2 O.s.p. náležite odôvodniť. Uviedol, že ak odvolací súd vychádzal z názoru, že odvolacia námietka súdneho exekútora je vo vzťahu k úhrade DPH čiastočne dôvodná, mal z hľadiska presvedčivosti a preskúmateľnosti rozhodnutia predovšetkým vysvetliť, v akej časti je nárok súdneho exekútora oprávnený a s ktorými kogentnými ustanoveniami zákona je tento nárok v súlade alebo v rozpore. Hoci odvolací súd uzavrel, že nárok súdneho exekútora je ohľadne DPH čiastočne oprávnený, tento názor sa nepremietol do výroku rozhodnutia o trovách exekúcie a odôvodnenie rozhodnutia je preto v rozpore s jeho výrokom, čo má za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia.

Oprávnená sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrila; súdny exekútor plne súhlasil s dôvodmi uvedenými dovolateľom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O.s.p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O.s.p.) na základe podnetu účastníka konania (§ 243e ods. 1 a 2 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 v spojení s § 243a ods. 3 O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu podľa § 242 ods. 1 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora je opodstatnené.

Podľa § 243f ods. 1 O.s.p., mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e O.s.p., ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací súd je viazaný rozsahom mimoriadneho dovolania (s výnimkou § 243e ods. 3 v spojení s § 242 ods. 2 O.s.p.) a v mimoriadnom dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatorne (§ 243i ods. 2 v spojení s § 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Vzhľadom na obsah dovolania ako aj zákonnú povinnosť podľa § 242 ods. 1 druhej vety O.s.p. dovolací súd predovšetkým skúmal, či v konaní nedošlo k takýmto vadám.

So zreteľom na argumentáciu dovolania o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu zameral sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne na otázku, či v predmetnej veci postupom súdu nebola

odňatá súdnemu exekútorovi možnosť konať pred súdom (§ 243f ods. 1 písm. a/ v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.); v takomto prípade je určujúcim zistenie, či k vade tejto povahy skutočne došlo.

Generálny prokurátor poukazoval na porušenie § 157 ods. 2 O.s.p. (v zjavnom spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.): nedostatok dôvodov rozhodnutia odvolacieho súdu, resp. jeho nepreskúmateľnosť. Konkrétne namietal to, že odvolací súd vychádzal z názoru, že odvolacia námietka súdneho exekútora je vo vzťahu k úhrade DPH čiastočne dôvodná, nevysvetlil však, v akej časti je nárok súdneho exekútora oprávnený a s ktorými kogentnými ustanoveniami zákona je tento nárok v súlade alebo v rozpore. Ďalej upozornil, že odvolací súd uzavrel, že nárok súdneho exekútora je ohľadne DPH čiastočne oprávnený, tento názor ale nepremietol do výroku rozhodnutia o trovách exekúcie a odôvodnenie rozhodnutia je tak v rozpore s jeho výrokom.

V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej „dohovor“), každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa § 167 ods. 2 O. s. p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami, a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci *García Ruiz proti Španielsku* z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I] tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na k a ž d ý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok *Georgiadis proti Grécku* z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok *Higginsová a ďalší proti Francúzsku* z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). V tejto súvislosti dovolací súd dáva do pozornosti aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 198/2011 z 27. júla 2011, podľa ktorého treba považovať za vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho zdôvodnenia.

Dovolací súd je toho názoru, že odvolací súd svoje rozhodnutia náležite, t.j. v potrebnom rozsahu

neodôvodnil a jeho zdôvodnenie je aj vnútorne rozporné (protirečivé). V napadnutom uznesení odvolací súd síce konštatuje, že oprávnený nemohol ovplyvniť priebeh konania a súd by bol povinný exekúciu zastaviť i z úradnej povinnosti, ak by v priebehu konania zistil stratu účinnosti exekučného titulu, že vôbec neboli splnené podmienky na to, aby oprávnenému bola uložená povinnosť uhradiť trovy exekúcie súdnemu exekútorovi, svoje závery však bližšie skutkovo a ani právne (okrem odkazu na § 203 Exekučného poriadku) nezdôvodnil. Zároveň ani bližšie neodôvodnil ďalší svoj záver, a to, že nárok súdneho exekútora je ohľadne DPH čiastočne oprávnený; nevysvetlil, v akej časti je uvedený nárok oprávnený a s ktorými kogentnými ustanoveniami zákona je tento nárok v súlade alebo v rozpore. Pri takomto neúplnom zdôvodnení je potom spochybnený samotný potvrdzujúci výrok uznesenia, u ktorého sa odvolací súd s dôvodmi súdu prvého stupňa o trovách exekúcie nestotožnil, a nepodal vlastné dôvody, v ktorých by dal dostatočne zrozumiteľné a presvedčivé odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky ohľadom (ne)priznania náhrady trov exekúcie súdnemu exekútorovi vrátane DPH.

Dovolací súd sa vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti stotožňuje s generálnym prokurátorom v tom, že odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a požiadavkám ustanovenia § 157 ods. 2 O.s.p. (v spojení s § 167 ods. 2 a § 211 ods. 2 O.s.p.) nezodpovedá.

Nedostatok alebo nezrozumiteľnosť dôvodov rozhodnutia predstavuje závažné procesné pochybenie súdu spočívajúce v odňatí možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Generálny prokurátor preto dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e ods. 1 O.s.p., keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami.

Pokiaľ generálny prokurátor ako dovolací dôvod uviedol, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že napadnuté rozhodnutie nemohol v dovolacom konaní podrobiť prieskumu z hľadiska správnosti zaujatých právnych záverov vzhľadom na uvedenú vadu konania, z dôvodu ktorej rozhodnutie odvolacieho súdu nie je pre takéto posúdenie dostatočným podkladom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z podaných dôvodov uznesením zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 4 v spojení s § 243i ods. 2 O.s.p.).

Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky vzhľadom na dôvod zrušenia mimoriadnym dovolaním napadnutého uznesenia neprislúcha v súčasnom štádiu konania oprávnenie na vecné hodnotenie skutkových a naň nadväzujúcich právnych záverov odvolacieho súdu; so zreteľom na zásadu hospodárnosti konania považuje ale za potrebné aspoň upozorniť na niektoré svoje rozhodnutia, v ktorých sa zaoberal otázkou trov exekúcie pri výmaze povinnej obchodnej spoločnosti z obchodného registra, napr. na uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. marca 2007 sp. zn. 4 M Cdo 14/2006, z 11. októbra 2012 sp. zn. 3 M Cdo 12/2012, z 26. júla 2013 sp. zn. 1 M Cdo 1/2012, z 5. augusta 2013 sp. zn. 1 M Cdo 8/2012. Odvolací súd pred svojim novým rozhodnutím by nemal opomenúť oboznámiť sa aj s názormi zaujatými v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 31/04 zo 17. decembra 2004 (uverejnenom pod poradovým /publikačným/ číslom: 92/2004 v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky) a v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. februára 2006 sp. zn. 4 M Cdo 23/2005, na ktoré rozhodnutia v mimoriadnom dovolaní poukázal generálny prokurátor.

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.